ผลของโปรแกรมการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน ในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

รัตนภรณ์ สุภษร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเด็ก)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
EFFECTS OF A COMMUNITY HEALTH VOLUNTEER ROLE PROMOTING PROGRAM ON BREASTFEEDING

รัตนภรณ์ สุภษร 4936670 NSPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : กรรณิการ์ วิจิตรสุคนธ์, วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์),
ไข่มุกข์ วิเชียรเจริญ, กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนที่ทำงานในเขตอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน และมารดาครรภ์แรกที่มีอายุครรภ์อยู่ในไตรมาสที่ 3 ในพื้นที่การรับผิดชอบของอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน จำนวน 30 คน อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนได้รับโปรแกรมการส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แล้วอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนให้การสนับสนุนทางสังคมกับมารดาครรภ์แรก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (Paired t-test)

ผลการวิจัยพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนมีคะแนนความรู้หลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) มารดาครรภ์แรกมีค่าเฉลี่ยการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนโดยรวม 4.46 ซึ่งอยู่ในระดับการสนับสนุนทางสังคมสูง มารดาครรภ์แรกมีความตั้งใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวก่อนการทดลองมีค่าพิสัย 2-6 เดือน ค่าเฉลี่ย 4.03 เดือน หลังการทดลองมีค่าพิสัย 5-6 เดือน ค่าเฉลี่ย 5.93 เดือน พบว่ามารดาครรภ์แรกมีความตั้งใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวหลังการทดลองเป็นระยะเวลานานกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สามารถนำโปรแกรมนี้ไปใช้ฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในชุมชน ซึ่งจะส่งผลทำให้มารดาสามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือนได้ และประสบความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในที่สุด

คำสำคัญ : บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน / การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ / มารดาครรภ์แรก / การสนับสนุนทางสังคม

116 หน้า

Copyright by Mahidol University

EFFECTS OF A COMMUNITY HEALTH VOLUNTEER ROLE PROMOTING PROGRAM ON BREASTFEEDING

RATTANAPORN SUPASON 4936670 NSPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : KANNIKAR VICHITSUKON, M.Sc., KAIMOOK WICHIENCHAROEN, Ed.D.

ABSTRACT

The present study was quasi-experimental research which aimed at investigating the effects of a community health volunteer role promoting program on breastfeeding in first-time mothers. The subjects of the study were 30 community health volunteers working in Nong Phok District, Roi Et Province and 30 first-time mothers in their third trimester residing in the areas under the responsibility of these community health volunteers. After having completed the training with the community health volunteer role promoting program, the community health volunteers provided social support to the first-time mothers. Data were then descriptively analyzed using percentage, mean, and standard deviation, and paired t-test was also employed.

The scores of knowledge of community health volunteers were higher than those obtained before the experiment with statistical significance at the .001 level. In addition, the mean score of overall perceived social support for breastfeeding of first-time mothers was equal to 4.46, which was considered a high level. When considering each aspect of social support, it was found that the mean score of information support was highest, equal to 4.54, which was at a high level. Also, the mean scores of emotional support, appraisal support, and instrumental support were also at a high level. As regards breastfeeding, the findings showed that before the experiment the first-time mothers had an intention to exclusively breastfeed their infants for two to six months, with the mean of 4.03 months. However, after the experiment, the first-time mothers had an intention to exclusively breastfeed their infants for five to six months, with the mean of 5.93 months. After the experiment intention increased with statistical significance at the .001 level when compared to their intention before the experiment.

Based on the findings of the study, it is recommended that nurses and healthcare team members in charge of promoting breastfeeding can implement this community health volunteer role promoting program to train community health volunteers. This training program helps establish a breastfeeding network in the community to enable mothers to successfully exclusively breastfeed their infants for six months.

KEY WORDS : COMMUNITY HEALTH VOLUNTEERS ROLE / BREASTFEEDING / THE FIRST - TIME MOTHERS / SOCIAL SUPPORT

116 pages

Copyright by Mahidol University